

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:

Jessica Bull

MISS AUSTEN INVESTIGATES: The Hapless Milliner

Copyright © Everything Engaging Ltd., 2024

All rights reserved.

Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05177-3

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

DŽESIKA BUL

DŽEJN
OSTIN

Prevela Branislava Maoduš

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2024.

Za Elajzu i Rozinu, moje jogunaste, samovoljne devojke

Osmoro dece časnog gospodina Džordža Ostina i njegove čestite supruge, gospođice Kasandre Ostin (rođene Li), navedeno po redosledu rođenja prema pristrasnom i neukom *porodičnom* istoričaru punom predrasuda.

Časni gospodin Džejms Ostin (rođen 1765): najstariji – slučajnost koju smatra za božje providenje.

Gospodin Džordž Džordži Ostin (rođen 1766): pre nego što sam mogla da pišem, ili govorim, on me je naučio kako da pričam prstima.

Gospodin Edvard Nedi Ostin, kasnije Najt (rođen 1767): meni najmiliji. Jer je jedino razborito da vam najmiliji brat bude i najmiliji.

Poručnik Henri Ostin (rođen 1771): užasan. Najgrozniji brat koji je ikada živeo.

Gospođica Kasandra Ostin (rođena 1773): najmilije, najtoplije i najnaivnije stvorenje.

Poručnik Fransis Frenk Ostin (rođen 1774): mlad, istrajan, često na moru.

Gospođica Džejn Ostin (rođena 1775): Hajdete, zar me je zaista potrebno predstavljati?

Mornarički kadet Čarls Ostin (rođen 1779): *videti* Frenk.

Poglavlje prvo

Hempšir, Engleska, 11. decembar 1795.

Na mesečini, Džejn podiže rub haljine od muslina, pa juri preko uredno pokošenog travnjaka. Vatromet se završio, no ona u grlu i dalje oseća oštar ukus baruta, a bučni žamor zvanica prigušuje napore gudačkog kvarteta u kući iz doba Tjudora, koja se nalazi iza nje. Devet je sati i bal jedva da je počeo. Džejn je, u pratnji dvojice starije braće, Džejmisa i Henrija, stigla pre manje od jednog sata, ali krem otmenog društva Hempšira je već uveliko pripit i njaču jedni na druge nadglasavajući muziku.

Dok prelazi preko negovanog travnjaka, Džejn proviruje iza svake ogromne kule tise da proveriti ima li koga. Srce joj brže kuca pri pomisli na kobnu mogućnost da je opaze. Ne dao bog da je uhvate kako se iskrada sa zabave bez pratilje. Stopala su joj hladna, a vlaga joj natapa svilene sedefastoružičaste papučice. Napravljene su za izvođenje pirueta na uglačanom mahagoniju, ne za jurnjavu preko trave prekrivene mrazom.

Dah joj se magli. Gole grane laburnuma pružaju se kao koščate ruke skeleta, ali ona juri dalje bez obzira na njih. Večeras će se ona i njen oštroumni mladić obećati jedno drugom. Ponudiće joj brak, sigurna je u to? Koje li će reći Tom odabrati u ovu svrhu? *Najdraža*

moja Džejn, moraš mi dozvoliti da ti kažem... Gospođice Ostin, nudim vam se... Saslušaće ga pažljivo i svaki izraz pohraniti u sećanje. Biće korisno za to kada neku od njenih junakinja neko sledeći put zaprosi.

Treperave svetiljke vode je ka stakleniku. Nežno pritiska kvaku, ali ona cvili, a šarke škripe dok se uvlači unutra. Vlažni vazduh težak je od mirisa egzotičnih orhideja i ona ruku prinosu potiljku. Služavka joj je kosu boje lešnika očešljala u sasvim prihvatljivu punđu s loknama oko lica. Ako joj se lokne od vlage ukovrdžaju, njena braća će naslutiti gde je bila i prijaviti je majci.

Iza mediteranskog bora istupa vitka prilika. Svetao je, sa dostojanstvenim crtama lica, i lako prepoznatljiv u fraku boje slonovače. „Madmoazel.“

Duboki ton njegovog glasa rastače Džejnino srce i gura je ka njemu. Zastaje tik izvan njegovog domašaja, pa kroz trepavice podiže pogled ka njemu. „Gotovo da je grešno što ste me namamili ovamo samu.“

Jasne plave oči mu svetlucaju, a usne se izvijaju u zavodljiv smešak. „Znači da ste razumeli moju poruku?“

„Savršeno sam vas razumela, mesje Lefroj.“ Džejn spušta pogled na njegove usne i dozvoljava mu da je snažno privuče u naručje. Njegove usne lebde nad njenim i ona zabacuje glavu u iščekivanju poljupca. Bezmalobila je, ali ne sasvim, visoka koliko i on. Čini se da je i visina svakog od njih bila promišljena da im pomogne u ovoj *aferi*. Zanosne se, priljubljeni jedno uz drugo i naleću na niz polica. Saksija od terakote pada i razbija se Džejn kraj nogu. Tamna zemlja se prosipa preko glinenih pločica. Odvaja od njega, saginje se da podigne klupko korenja, pa vraća biljku nazad u oštećenu saksiju.

Tom se spušta na jedno koleno, spušta dlan na njeno lice. Da li je ovo trenutak u kom će je zaprositi? Ponovo podiže pogled prema njemu. „Ostavi prokleti korov, Džejn. Nije važno.“

„Ali moram! Gosti smo – to je izraz poštovanja.“ Džejnino srce se vraća u uobičajeni ritam dok vraća orhideju na policu pored njenih suseda. Namešta visoku stabljiku punu tananih zelenih cvetova, pa biljka izgleda kao da nikada i nije pomerena. Tom vrhom plesne cipele gura komade terakote ispod ormarića. „Osim toga, neko će znati da smo bili ovde...“

Guši njena opravdanja poljupcima. Polako joj svlači jednu rukavicu od jagnjeće kože. Džejn spušta go dlan na njegov, prsti im se prepliću. Ispod delimično spuštenih kapaka posmatra kako se vlaga skuplja u potočiće i klizi niz staklo staklenika, i čeka da orkestar ponovo zaszvira. Kapljica pada na tlo.

„Čekaj. Nešto nije u redu. Ne čujem muziku.“ Pruža ruku ka najbližem oknu, briše vlagu, pa čkilji kroz njega. Vrata velike dvorane su otvorena ka terasi. Gosti stoje napolju, zbijeni u grupice. Plesni podijum je prazan.

Tom je pušta i uspravlja se. „U pravu si. Suviše je tiho. Nije moguće da je ser Džon već počeo da drži zdravicu – ne ovako rano.“

„Pretpostavljam da gospođa Rivers dosađuje ledi Harkort i baronetu sa zahtevima da obznane vest. Džonatan Harkort je najpoželjniji neženja u čitavom Hempširu. Sofi Rivers je, rekla bih, nestrpljiva da joj čestitaju na veridbi. Bolje da se vratim. Džejms i Henri će me tražiti. Opkladila sam se s njima, sada već pre nekoliko nedelja, da će ga baš Sofi uloviti.“

Tom poraženo obara ramena. „Idi ti. Ja ću za tobom.“

„Možemo se naći ponovo, kasnije?“ Džejn nije voljna da dozvoli da joj ovaj trenutak promakne bez odluke o zajedničkoj budućnosti. Staklenik je savršeno mesto da Tom obznani svoje namere. No, ako njena porodica otkrije da nije na balu, rizikuje da joj već ograničenu slobodu dodatno uskrate. „Opet ovde. Čim ponovo počnu da plešu?“

Tom joj se skrušeno smeši. „Hajde, idi. Daj mi nekoliko trenutaka da se priberem.“

Džejn rumeni dok se okreće ka vratima i prislanja prste na usne da se ne bi nasmejala.

„Čekaj!“ Maše rukavicom.

Dotrčava mu ponovo u naručje, kikoćući se. Izgledala bi kao budala da se vrati na bal sa samo jednom rukavicom. Njena braća bi bila razjarena ako bi naslutila da ju je izgubila u ljubavnom susretu s mladićem koga tek odskora ubraja među poznanike. Ma koliko da se čini da se Džejmsu i Henriju Tom sviđa, Džejn je njihova mlađa sestra i njihova je dužnost da štite njenu čednost. Reputacija žene je njeno najveće blago. Pogotovo reputacija mlade dame kao što je Džejn, koja nema drugih blaga da ponudi.

Uzima ukradeni suvenir, pa se naginje da ga još jednom poljubi pre nego što izađe u noć. Tom je možda nije zaprosio, ali ako je suditi prema zadivljenom pogledu u njegovim očima i strasti u ushićenom poljupcu, Džejn je uverena da on prema njoj gaji najvatreniju naklonost.

Ogromna hrastova vrata velike sale u Kući Din, ukrašena gvozdenim klinovima, širom su otvorena. Toplota i svetlost se šire preko mase imućnih zvanica koja se nalazi u kući. Džejn okleva, zuri u fleke od trave na papučicama i duž poruba njene najbolje haljine od muslina. Kasandra, Džejnina mlađa sestra, kojoj haljina zvanično pripada, strašno će se rasrditi. Ali Kasandra ne može da ukori Džejn što joj je uništila haljinu, ni za njeno nemoralno ponašanje s Tomom u stakleniku, jer nije ovde. U pripremama da se pridruži svojoj novoj porodici, Faulsovima, Kasandra proslavlja Božić u Kintberiju s verenikom.

I otud se Džejn poigrava sa svojom čednošću ne bi li i sama osigurala verenika, da ne bi ostala jedina od osmoro dece Ostinovih u parohovoj kući u Stiventonu. Ne može da zamisli goru sudbinu od sudbine usedelice primorane da neguje ostarele roditelje. Još jednom puni pluća hladnim noćnim vazduhom pre nego što kroči u dvoranu.

Ispod lučnog svoda elizabetanske dvorane meša se i žamori više od trideset porodica. Dame teških kapaka šapuću iza lepeza, a gospoda se mršte i odmahuju glavama. Nije moguće da su već saznali za Džejnin neprimereni postupak. Okreće leđa tapiserijama i zaobilazi masu po obodu. Ravnomerno postavljene ogromne baklje iznad njene glave bukće u gvozdenim držačima. Muzičari na balkonu piju i ćaskaju, a instrumente, utihnule, drže prebačene preko kolena.

U gustom vazduhu lebde odlomci razgovora. „Nezgoda... ser Džona su pozvali...“

Hvala nebesima. Nešto je drugo, a ne njen prestup, prekinulo zabavu; neko od zvanica je oborio činiju s punčem ili ispustio naočare u činiju sa supom. Siroti ser Džon i ledi Harkort – moraju da trpe takvo ponašanje svojih gostiju.

Sofi, najstarija od sestara Rivers i, kako se šuška, izabranica Džonatana Harkorta, sedi na kauču i zuri u zanosne bele ruže na cipelama. Zaista bi mogla da pokaže barem malo više oduševljenja. Džejn ne zna na šta bi ma koja od Riversovih kćeri, s onom bljutavom lepotoom i trideset hiljada funti za svaku kćerku, imala da se mršti. Naročito Sofi – koja je navodno ulovila najtraženijeg neženju u okrugu i nosi dijamantsku ogrlicu s koje visi, u skladu s njenom uobičajenom skromnošću, njen profil izrađen u slonovači.

Ali pogled Sofinih sivih očiju je nemilosrdan, a uglovi usana su joj oboreni. Mora da je nestrpljiva da se stvar javno udesi. Rizična je to pozicija za mladu damu, da se njeno čestito ime povezuje s nekim gospodinom, a da zauzvrat nema zaštitu njegovog prezimena. Obudovela gospođa Rivers stoji nad kćerkom i glasnim blebetanjem nadomešta Sofinu zlovolju. Bogatstvo pokojnog gospodina Riversa je izgrađeno na pamuku, no njegova udovica više voli svilu i krzno. Večeras blista u teškoj crnoj svili koja je ukrašena providnom mekom svilom.

Na drugoj strani dvorane, Džonatana Harkorta progutala su vrata koja vode u glavno krilo kuće. Možda se već grize što se povezao s kćerkom jednog besramnog naduvenka. Džonatan tek što se vratio s velikog obilaska kontinenta. Džejn se on mnogo više dopada jer je bio odsutan, ali ne toliko da bi poželela da mu je ona buduća nevesta.

Džonatan, i njegov stariji brat Edvin, bili su učenici Džejninog oca i rano detinjstvo su provodili s njom u parohovoj kući u Stiventonu. Isti problem ima sa svom slobodnom gospodom u susedstvu. Kako ih je kao školarce suviše često sretala, nije mogla zamisliti da na njih gleda kao na moguće ljubavnike.

Njeno interesovanje budile su samo pridošlice, kao što je privlačni Tom Lefroj. I možda Daglas Ficdžerald, mladi budući sveštenik koji je slepo slušao gospođu Rivers. Dvorana je prepuna sveštenih lica, ali nijedan nije sasvim nalik njemu. On je vanbračni sin devera gospođe Rivers, kapetana Džerija Riversa. Kapetan Rivers poseduje plantažu na Jamajci i poslao je gospodina Ficdžeralda u Englesku na obrazovanje. Mladić je izvanredno visok i naočit i nosi srebrnu periku, koja je u kontrastu s njegovom tamnosmeđom puti.

Džejn će pronaći Džejmsa i Henrija i uveriti ih da se ponaša baš onako kako i priliči mladoj dami njenog položaja. A zatim će – čim ser Džon reši incident do koga je došlo, ma šta to bilo, i čim gudački orkestar ponovo uzme gudala u ruke – odjuriti nazad u staklenik da sasluša Toma. Smeši se sebi u bradu dok grabi kristalnu čašu madere s poslužavnika lakeja u prolazu, pa uzima dugačak gutljaj u pokušaju da utoli žeđ. Služi se topla i ima ukus kore od pomorandže i zagorelog šećera.

Džejms stoji u stražnjem delu dvorane. Vitak je i visok, u svešteničkoj odeći, s loknama posutim puderom koje mu padaju do ramena. Crte njegovog lica su iskrivljeni odraz Džejninih crta. Sva deca Ostinovih imaju iste bistre oči boje lešnika, visoko čelo i dugačak, prav nos i male, pune ružičaste usne. Džejms je najstariji – slučajnost koju smatra za božje providenje.

„Tu si!“ Probija se kroz more ljudi ka njoj. „Gde si bila? Svugde sam te tražio?“

„Tražila sam novu čašu“, laže Džejn i pokazuje vino kao dokaz. „Nisam želela da ostanem praznih ruku kada počnu govoriti.“

Džejms trlja potiljak. „Nisam siguran da će zdravica biti.“

„Zašto? Da li je Džonatan izveo poslednji očajnički pokušaj izbegavanja bračne omče?“

„Nemoj da si smešna, Džejn. Džonatan se ne bi usudio da na takav način razočara svoje roditelje. Ne nakon...“

Edvina. Džonatanovog starijeg brata Edvina, pre pet godina je zbacio punokrvni pastuv veče pred venčanje s kćerkom vojvode. Umro je na licu mesta, slomivši u isti mah sebi vrat i roditeljima srce. Ova tragedija je pojačala ionako već nespokojnu prirodu ledi Harkort. Ona čak i sada steže lakeju ruku i okreće glavu ka gostima, pa joj se čudovišna frizura trese kao tek stegnut žele.

„Gde je Henri?“ Džejn prelazi pogledom preko prepune dvorane. Ako je incident ozbiljan, iskreno se nada da njen brat nije u njega upleten. Henrija bi trebalo lako uočiti. Od svih okupljenih, gotovo sve dame su u bleđim haljinama, a gospoda nose tamnoplavu ili crnu odeću. Samo je Tom Lefroj odbacio ovaj trend da bi se u onom svom groznom kaputu boje slonovače prikazao kao najdopadljiviji bludnik

engleske književnosti, Tom Džouns, a Henri se šepurio naokolo kao paun u svojoj crvenoj vojnoj uniformi.

Džejms grči lice u grimasu. „Poslednji put je viđen kako pleše s ljupkom gospođom Šut.“

Gospođa Šut ima dvadeset šest godina, živahnu narav i lepo lice. Nedavno se udala za bogatog starca koji se kloni društva i koji, otuda, nije na zabavi. Razjarujuće je što Henri ne mora s onoliko pažnje kao Džejn skrivati svoj flert.

Tom joj, s druge strane dvorane, upućuje žalostan osmeh, i tera joj toplo rumenilo na obraze. Mora da je ušao u dvoranu odmah nakon nje.

Iza Džejmsa se vrata koja vode u kuću ponovo otvaraju i na njima se pojavljuje gospođa Tvislton, domaćica Harkortovih. Sa bademastim očima, crnom svilenom haljinom i belim čipkanim manžetnama, podseća Džejn na najboljeg mišolovca Ostinovih – najmanju mačku u dvorištu s crnim krznom i belim šapama. Ona po ceo dan sedi na suncu i liže kandže i čeka novi plen.

Gospođa Tvislton hvata batlera za ruku. Šapuće mu nekoliko reči na uho na šta on kolači oči, a lice mu bleđi. Kakva li je to katastrofa mogla snaći Harkortove da nagna njihovog batlera, čoveka večito kamenog lica, da izgubi pribranost? Džejn hvata Džejmsa podruku, provukavši ručni zglob ispod prevoja njegovog lakta, iznenadna srećna što je poznata prilika njenog brata pored nje.

Batler se oporavlja od šoka i zvoni mesinganim zvonom, pa se oštrim, prodornim glasom obraća prisutnima: „Dame i gospodo, da li je večeras s nama lekar?“

Dvoranom se širi glasan uzdah. Lokalni lekar s mukom ustaje sa stolice, crven u licu i nesiguran na nogama, pa pada nazad na dobro tapaciranu zadnjicu. Džejn cokće. Jasno je da je pripit. Gospođa Tvislton se podiže na vrhove prstiju da došapne nešto batleru. On se užasnuto trza. Ona podiže tamne obrve i klima glavom.

Batler je gleda otvorenih usta, pa ponovo trese zvono. „Izvinite, molim vas. Dame i gospodo, da li je prisutan – sveštenik?“

Masom se širi nervozan smeh. Više od polovine prisutnih su sveštenici. Preplavili su Hempšir.

Džejms širi ruke, pa ih pušta da mu padnu kraj tela. On je svešteno lice koje se našlo najbliže slugama. „Trebalo bi da pođem. Hoćeš li biti dobro?“

„Idem s tobom“, Džejn pruža delimično praznu čašu lakeju. „Samo da se uverim da nije u pitanju Henri.“

Brazda na Džejmsovom čelu se produbljuje dok žuri ka vratima. Džejn ga sledi. Uveriće se da se Henri nije uvalio u nevolju, a zatim će se izvući. Nadala se da nije sve izgubljeno i da će Tom imati još jednu priliku da joj izjavi ljubav pre nego što se veče završi. Pokušava da sretne njegov pogled pre nego što ode, ali joj on okreće leđa, a zatim joj se gubi iz vida.

Džejms stiže do ulaza u glavno krilo kuće u istom trenutku kada i gospodin Ficdžerald. Sudaraju se ramenima. Gospodin Ficdžerald možda još nema sveštenu kragnu, ali je budući sveštenik željan da obavi svoje sveštenike dužnosti. Trepće, pa se klanja da bi pokazao kako bi trebalo da Džejms i Džejn nastave dalje. Voštane sveće trepere u mesinganim držačima i bacaju svetlost i senke preko uljanih portreta duž zidova. Sa slika je hladnim pogledom posmatraju generacije Harkortovih. Džejn prepoznaje dugačka lica, orlovski nos i šiljatu bradu koji krase trenutnog nosioca titule i njegovog sina. Koraci domaćice i gospodina Ficdžeralda odjekuju tik iza njih.

Izbijaju u veliko predvorje. S visoke tavanice na teškom lancu visi mesingani luster. Mnoštvo sveća obasjava hrastovu oplatu i kitnjasto rezbareno stepenište koje vodi na gornje spratove vlastelinske kuće. Henri čuva stražu ispred malih odškrnutih vrata u oplati. Zanosan je u oficirskoj svečanoj uniformi dok stoji nogu raširenih u širini kukova, s rukom na blistavoj sablji. Jarkocrveni kaput sa dvostrukim redom kopčanja ističe mu visoku priliku, a zlatne epolette mu lepo stoje na širokim ramenima. Kestenjastu kosu je skratio u znak protivljenja porezu na puder – što mu daje mangupski izgled. Toliko podseća na olovnog vojnika da Džejn želi da se nasmeje od olakšanja što ga vidi.

„Šta se desilo?“, pita Džejms.

Ali Henri ćuti, nekarakteristično turobnog lica. Klima glavom prema gospođi Šut koja sedi naspram njega na krvavocrvenom ka- uću presvućenom damastom i jeca u maramicu. Služavka kleči pored nje i pruža joj zelenu bočicu s mirišljavom soli. Jedna mlađa služavka stoji pored s krpom uronjenom u sapunjavu vodu. Mala je, okrugla de- vojka, širokog lica i masivnog vrata. Ten joj je sablasno beo i sva drhti.

Bledozlatno perje noja u kosi gospođe Šut poskakuje i talasa se dok ona briše nos. „Nisam znala da je tu. Umalo da se sapletem o nju.“

Džejn prinosi ruku grlu. „Ko je unutra?“

„Proklet da sam ako iko od nas zna.“ Ser Džon Harkort tabana gore-dole preko turskog ćilima na podu. Ispod krupnih lokni perike, lice mu je tamnoljubičaste boje. Oduvek je bio imponantna pojava s onim svojim velikim stomakom i obešenim obrazima. A večeras de- luje naročito preteće.

Henri se sklanja. „Plušim se da smo pronašli... pa, telo.“

Džejms otvara vrata. Povlači se unazad. Džejn staje pored njega i ćkilji u prostoriju. U pitanju je mala ostava. Iz nje dopire jeziv metalan miris nalik na zadah iz mesare. Na podu, na svetlosti koja se prosipa iz hodnika, Džejn uspeva da nazre suknju od cica. Na njoj je velika fleka neke tamne materije. Ispod nje proviruju dve smeđe cipele na šniranje. U pitanju su ženske ćizmice s izlizanim kožnim đonom.

„Ne bih.“ Henri spušta ruku na Džejninu nadlakticu i blago je zadržava.

Gospodin Ficđžerald se provlači pored nje s upaljenom lojanicom. Spušta se na kolena pored suknje i obasjava skućeni prostor.

Džejn oseća žuć u grlu.

U pitanju je mlada žena – ruke su joj raširene, put pepeljasta, a lice zalećeno u smrtnom strahu. Usta su joj otvorena, a staklaste oći zure prazno preda se. Krv se zgrušava na ogromnoj posekotini na slepo- oćnici i skuplja se u lokvi na podu oko nje.

„Blagi bože“, Džejn se povlači za korak, ali ne može da otrgne po- gled od nje.

Gospodin Ficđžerald se saginje i prinosi uho ženinim grudima, osluškuje ne bi li ćuo dah. Nakon nekoliko trenutaka spušta dva prsta na njen vrat, pa odmahuje glavom. „Nek joj Gospod, u svojoj milosti,

podari večni mir“, kaže nežno, pa pruža palac i kažiprst i pokušava da joj zatvori oči.

Zastaje. Kapci su joj nepomični.

Povlači ruku, saginje glavu i krsti se. U tom trenutku svetlost sveće treperi preko beživotnog tela i budi u Džejn iskru prepoznavanja. Ona ispušta prodoran krik koji u tolikoj meri ne liči na nju da i sama ostaje zaprepašćena. Kolena je izdaju. Grabi Džejmsa za rever, sve vreme zagledana u poznato lice.

Mora da je bio početak oktobra, jer još uvek u vazduhu nije bilo mraza, kada je Džejn prvi put ugledala ženine nežne crte lica. Putovala je u Bejzingstouk s Aletejom Big kada je naletela na šeširdžijku, madam Reno, na drvenoj klupici na pijaci. Na stolu prekrivenom zelenom čojom, madam Reno je izložila nekoliko slamnatih šešira i nekoliko nežnih čipkanih kapa. Njena odeća je, premda nije bila moderna, bila uredna i čista. Nosila je haljinu od cica, s lancem od zlata i bisera koji je bio uvučen u grudnjak haljine, a preko tamne kose je nosila jednu od svojih čipkanih kapa. Džejn je razmišljala da kupi poklon Kasandri. Neke od kapa su bile toliko lepe da su mogle biti lep ukras za nevestinu glavu.

No, kao i obično, njena taština je prevladala njene dobre namere pa je kupila sebi slamnati šešir. Htela je da ga isproba šale radi, no izuzetno joj je lepo pristajao. Džejn je pokušala da se cenka, rekavši kako misli da nije ponela dovoljno novca i da će morati da se vrati po njega sutradan. Madam Reno je ravnodušno slegla ramenima. Na lošem engleskom joj je objasnila da ona većinu vremena radi po narudžbini i da je tezgu iznajmila samo zato što ima robe na zalihama. Nije mogla da kaže kada će, čak ni da li će, ponovo doći u Bejzingstouk. Možda bi mogli da je ubede da pristane da prihvati porudžbinu, ako bude imala vremena.

Aleteja je šeširdžijku smatrala za nadmenu, ali je Džejn toliko bila impresionirana njenim samopouzdanjem da je platila za šešir punu cenu od dvanaest šilinga i šest penija. Očito je madam Reno znala vrednost svog umeća i verovala je da će njeni ručni radovi biti traženi. Kako je samo oslobađajuće bilo pripadati društvenom sloju žena koje su mogle otvoreno da se diče svojim radom.

Ovaj susret je dao Džejn neustrašivost da zamisli sebe za tezgom sa zelenom čojom na pijaci na kojoj su uredno složeni svi njeni rukopisi, uredno prepisani i uvezani u melirane daščice...

Sada prinosi pesnicu ustima i prigušuje jecaj, zagledana u brutalno izudaran leš ove šeširdžijke.

Džejms je grli, obavijajući ruke oko njenih ramena. „Skloni se, Džejn. Ne muči sebe.“

„Ali ne mogu. Poznajem je.“

Svi je gledaju sa iščekivanjem.

„Ko je, dođavola, ona?“ Ser Džon udara debelom pesnicom o komodu od mahagonija. „I šta radi mrtva u mom ormanu za posteljину?“

Džejn se otima Džejmsu, pa staje na vrata da bi bolje videla ženino krvlju isprskano lice. Mora da bude sigurna pre nego što nešto kaže.

Gospodin Ficdžerald prinosi lojanicu obrazu žene i Džejn savlađava umor. Sve se promenilo. Nije ovo više veće neozbiljnosti. Neće biti romantične prosidbe i neće noćas uživati u tajnim poljupcima sa svojim ljubavnikom u stakleniku. „Ime joj je madam Reno. Bila je šeširdžijka – kupila sam šešir od nje na pijaci u Bejzingstouku.“

Henri klima glavom kao da mu ovo govori sve što mu je potrebno da zna. „Poslao sam čoveka po parohijskog pozornika. Sudija će svakako doći na bal.“

Gospodin Ficdžerald prekriva madam Reno ćebetom, koje joj brižno ušuškava pod ramena kao da bi čak i sada moglo da je ugrije.

Džejms vodi Džejn ka glavnom ulazu. „Hajde, pomoći ću ti da sedneš u kočiju koja će te odvesti kući. Ovo je bio strašan šok za sve nas.“

Džejn, spotičući se dok ide ka vratima, krivi vrat da još jednom pogleda madam Reno. Pogađa je novi talas mučnine kada vidi kako krv natapa ćebe kojim je gospodin Ficdžerald prekrpio leš. Kako je takav jedan gnusan čin mogao da se desi ovde, usred ovolikog veselja? Za nasilje i ubistvo nije bilo mesta u Džejninom bezbednom, stalozenom malom svetu. A ipak madam Reno leži tu nakon što ju je do smrti istukao neko ko, po svemu sudeći, ne može biti suviše daleko od mesta na kom Džejn sada stoji. Ko je, od pripadnika njenog kruga, mogao da izvrši ovaj gnusni zločin?

Poglavlje drugo

Jutro nakon bala, Džejn preskače dva stepenika do hodnika, pa se žurno spušta uskim stepeništem do kuhinje, a onda poskakuje da bi ušla u porodični salon. Parohova kuća u Stiventonu sagrađena je zbrda-zdola i sam raspored prostorija u njoj ukazuje na dva veka nasumičnog dograđivanja. Džejn se obukla u žurbi, strepeći da bi Tom mogao da bude od onih što rano ustaju. Sigurno će danas doći u posetu. Njegova izjava ljubavi je bolno prekinuta i sigurno očajnički želi čuti njen odgovor isto koliko i ona očajnički želi čuti kakvim će je rečima zaprositi. Ne daj bože da pređe ona dva i po kilometra od parohijskog doma u Ešu gde boravi kod svog ujaka, časnog Džordža Lefroja, pre nego što Džejn bude spremna da ga primi.

Nekoliko kestenjastih pramičaka joj ispada iz pletenice, a trake kanarinac-žute haljine joj vise nevezane. Sali, služavka Ostinovih, tiho pevuši dok odlaže poslužavnik sa prljavim posuđem na sto i žuri da pomogne Džejn da uzicama veže gornji deo haljine. U salonu je okupljena čitava porodica i vatra gori u kaminu od crvene cigle. U sredini prostorije za postavljenim starinskim stolom od trešnjinog drveta prekrivenim platnom sedi Džejnina majka, gospođa Kasandra Ostin. Gospođa Ostin mirno drži drvenu činiju dinstanih jabuka dok se Ana, Džejmsova mala kćerka, rizično naginje iz stolice za hranjenje da ih zahvati kašikom.